



בש"פ 79/22 - מחמד סלאמין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 79/22

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקש: מחמד סלאמין

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למתן רשות ערר

בשם המבקש: עו"ד ירון גיגי; עו"ד מרינה גלדקי; עו"ד שלמה גיגי

החלטה

1. בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים, מיום 30.12.2021, בעמ"ת 63710-12-21 (השופט ח' מאק-קלמנוביץ), שבה התקבל ערר שהגישה המשיבה על החלטת בית משפט השלום בירושלים, מיום 28.12.2021, במ"ת 19928-10-21 (השופט ב' אלעזר), ונקבע כי המבקש יוותר במעצר עד תום ההליכים.

2. נגד המבקש, מחמד סלאמין, הוגש כתב אישום בעבירות של החזקת נשק, אביזרי נשק, תחמושת לנשק, וכן החזקת סמים שלא לצריכה עצמית. בד בבד, הגישה המשיבה גם בקשה למעצרו של מחמד עד תום ההליכים. ביום 27.10.2021 ניתנה החלטה ראשונה של בית משפט השלום, שלפיה קיימות 'ראיות לכאורה'. עוד נקבע באותה החלטה, כי "אין מחלוקת כי העבירות המיוחסות [למחמד] מקימות עילת מעצר של מסוכנות, וככלל יש להורות על מעצר עד לתום ההליכים בעבירות מסוג זה. על כן, לעת הזו, אין מקום להיעתר לבקשת [מחמד] לשחרורו לחלופת מעצר. עם זאת, [מחמד], צעיר, נעדר עבר פלילי כך שיש לקבל הערכת מסוכנות בטרם הכרעה סופית בדבר מעצרו או שחרורו". מחמד הופנה אפוא לקבלת תסקיר מעצר בעניינו, טרם מתן החלטה סופית.



3. ביום 21.12.2021 הוגש תסקיר שירות המבחן, ובו הומלץ על שחרורו של מחמד לחלופת מעצר, באזור המרוחק ממקום מגוריו, ללא צורך בפיקוח אלקטרוני. בהמשך, ביום 28.12.2021, ניתנה החלטה סופית בעניין מעצרו של מחמד, על-ידי בית משפט השלום. תחילה צוין, כי "העבירות המיוחסות [למחמד] מקימות כאמור חזקת מסוכנות סטטוטורית, שבדרך כלל תוביל למעצר הנאשם מאחורי סורג ובריח[...]. עם זאת, יש לזכור עדיין כי אין מדובר בחזקה חלוטה". לפיכך, בנסיבות העניין דנן נקבע, כי "לאור העובדה שמדובר [בנאשם] ללא עבר פלילי, וטעמים נוספים שיפורטו עוד להלן, ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת [ממחמד] באמצעות מעצרו באיזוק אלקטרוני [ובפיקוח מפקחים מתאימים]. אמנם, מהוראת סעיף 22(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, עולה, כי על נאשמים בעבירות חמורות, כגון אלו שבהן מואשם מחמד, לא יוטל מעצר בפיקוח אלקטרוני, "אלא אם כן שוכנע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, [...] ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני", אך למרות זאת נקבע, כי בעניינו של מחמד, אכן מתקיימים אותם "טעמים מיוחדים", כנדרש: עברו הפלילי - ללא רבב, תסקיר המעצר בעניינו - חיובי, וחלופת המעצר המוצעת - רחוקה ממקום מגוריו. בית משפט השלום הוסיף, כי "כפי ששירות המבחן התרשם באופן חיובי מהמפקחים, אף אני התרשמתי מחלק מהמפקחים באופן חיובי". נקבע אפוא, כי מחמד ישוחרר לחלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני.

4. עוד באותו יום, פנתה המשיבה בערר לבית המשפט המחוזי, נגד שחרורו של מחמד לחלופת מעצר. במסגרת זו טענה המשיבה, כי עניינו של מחמד אינו בא בגדרי אותם מקרים חריגים, אשר עשויים להצדיק סטייה מחזקת המסוכנות הסטטוטורית; בפרט מקום שבו עסקינן במי שנשקפת ממנו מסוכנות כפולה: עבריינות נשק ועבריינות סמים. עוד נטען, כי הלכה למעשה, אין ביכולתם של המפקחים שנקבעו בהחלטת בית משפט השלום, למלא אחר התפקיד שהוטל עליהם. מחמד מצדו, התנגד לקבלת הערר, וסמך את ידיו על נימוקי בית משפט השלום.

5. ביום 30.12.2021 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי. נקבע, כי "במקרה זה, העבירות המתוארות בכתב האישום מטילות ספק מסוים לגבי העובדה שמדובר בעניין חד פעמי. [למחמד] מיוחסת החזקה של אקדח חצי אוטומטי, מחסנית אחת שנמצאה בתוך האקדח הטעון, שתי מחסניות תואמות נוספות שכל אחת מהן מכילה כדורים, שתי קתות של רובה, שני נרתיקי אקדח ואביזרים נוספים. בנוסף, נמצאו אצל [מחמד] סמים מסוכנים משלושה סוגים, קנאביס, קוקאין וכדורי MDMA בכמויות לא מבוטלות. העובדה שמדובר במספר סוגי נשק ומספר סוגי סמים וכן השילוב שבין הנשק לבין הסמים, מקשים לראות את [מחמד] כאדם נורמטיבי לחלוטין ומצביעים על מעורבות עמוקה יותר. אין צורך לחזור ולהזכיר את הפסיקה הקיימת מזה שנים בדבר הצורך להילחם בעבירות הנשק ולהגן על הציבור מפני המשתמשים בנשק, והדברים יפים במיוחד בתקופה האחרונה, לאור ריבוי מעשי האלימות המבוצעים, תוך שימוש בנשק ומביאים לתוצאות קשות. קיימת אפוא מסוכנות רבה בעבירות הנשק ולא שוכנעתי שניתן להפיגה בדרך אחרת". נוכח האמור, נקבע כי דין הערר - להתקבל, וכי מחמד יוותר במעצר מאחורי סורג ובריח, עד תום ההליכים.

מכאן בקשת הרשות לערור שלפני.

6. מחמד טוען, בין היתר, כי יש ליתן לו רשות ערר "כמוצא אחרון, משיקולי צדק, ומניעת עיוות דין". עוד נטען, כי החלטת בית המשפט המחוזי אינה מנומקת כל צורכה, "ואף פוסחת על שיקולים רלבנטיים וחשובים".

7. לאחר שעיינתי בבקשה למתן הרשות לערור, ושקלתי את נימוקיה בכובד ראש, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה - להידחות. רשות לערור ב'גלגול שלישי' ניתנת רק כאשר מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם



של הצדדים להליך, או כאשר מתקיימות נסיבות פרטניות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת (בש"פ 1999/17 שם טוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (3.3.2017); בש"פ 3360/14 גניש נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (13.5.2014)). טענותיו של מחמד נטועות כל כולן בעניינו הפרטני; ניסיונו לשוות להן אופי עקרוני - לא עלה יפה; וגם נסיבות חריגות ומיוחדות לא מצאתי בהן. בית משפט השלום, וכמוהו גם בית המשפט המחוזי, נתנו דעתם על טענות אלו, מיצו את הדיון בהן, עד אשר החליטו כפי שהחליטו. לא מצאתי אפוא עילה להענות לבקשה, ולשוב ולדון בטענותיו של מחמד ב'גלגול שלישי'. בית המשפט המחוזי אמנם הגיע למסקנה שונה מזו שאלה הגיע בית משפט השלום, אך בדבר זה, כשלעצמו, אין כדי להצדיק דיון 'בגלגול שלישי' (בש"פ 8481/12 מרואן נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (26.11.2012)).

8. למעלה מן הצורך אוסיף, כי גם לגוף הדברים, מסקנתו של בית המשפט המחוזי - נכונה וראויה. בעניין של עבירות נשק, אמרתי אך לאחרונה, כי "רעה חולה זו פוקדת את מדינתנו מזה זמן, והיא מזינה, דבר יום ביומו, את פעולות הטרור ואת עורקי הפשיעה החמורה, המסכנים את הציבור הישראלי, סכנת נפשות ממש, בכוח ובפועל. [...] לא זו אף זו, גל האלימות הגואה בתוככי המגזר הערבי, מצריך אף הוא מאיתנו להיענות לצו השעה, ולנקוט יד קשה כלפי מבצעי עבירות בנשק" (ע"פ 2733/20 אבו זיאד נ' מדינת ישראל, פסקה 16 (24.10.2021)). אכן, ענישה לחוד, ומעצר לחוד; "לא קרב זה אל זה" (שמות יד, כ). יחד עם זאת, חומרת המעשים שבכתב האישום נגד מחמד, משליכה מיניה וביה גם על חזקת המסוכנות הסטטוטורית הנשקפת ממנו, ומגביהה את הרף הקבוע לגבי אותם "טעמים מיוחדים" הדרושים להפרכת חזקת המסוכנות. מה גם, שבנוסף לעבירות הנשק, מואשם מחמד גם בעבירות סמים, שדי בהן לבדן כדי להקים נגדו חזקת מסוכנות. קל וחומר, כאשר עבירות הנשק ועבירות הסמים קובצו להן יחדיו, כאמור לעיל.

9. אשר על כן, בקשת הרשות לערור נדחית בזאת.

ניתנה היום, ג' בשבט התשפ"ב (5.1.2022).

ש ו פ ט